

Boedelbeschrijving voor twee honderd jaar

oals vandaag de dag nog gebeurt, werd ook in vroeger tijden bij het overlijden van één van de echtgenoten, t.b.v. de kinderen een inventaris opgemaakt van de goederen en bezittingen. Omdat zo'n inventaris van rechtswege moest worden vastgesteld treffen we er in de schepenacten vele aan. Het is interessant zo'n opsomming van huisraad en andere goederen eens wat nader te bezien, om een idee te krijgen wat een gezin zoal nodig had en gebruikte. Bovendien treffen we vaak artikelen en voorwerpen aan waarvan de betekenis ons ontgaat en ook andere, die bij het lezen een herinnering oproepen aan oude gebruiksvoorwerpen en benamingen die in het vergeetboek zijn geraakt.

De Gemertse schepenacte (uit R151) van 6 mei 1774 is in dat opzicht de moeite waard. Op 25 november 1770 overleed, op 27-jarige leeftijd, joffer Maria Joanna Egidia Verzeijl. Zij was vier jaar getrouwd met Joannes Thomasse Strijbosch. Voordat hij op 15 mei 1774 hertrouwde moest hij een inventaris opmaken. Het werd een lange lijst, die te groot is om hier in zijn geheel af te drukken. Het gezin kende een zekere welstand, ofschoon de man enige tijd later maar een eenvoudig hoedenfabrikant blijkt te zijn.

Verschillende groepen van voorwerpen worden erin genoemd. Eerst het Coper, tinn, blek en ijserwerk, waarbij we o.a. aantreffen: een copere profijterje, een blekke worst hoove, acht slegte rottingen, een vleesch gawel en een vlot rinke. Dan volgt het aardewerk met daarbij: een boter potje met een snoek er op, vier boter boortiens, sess calke beeltjes. Bij het houtwerk vallen op: drie stofverkens, een viercant roomers banke, een cruijde banke, een clijn schevurke, een stilleje, een schabel. Merkwaardig is dat in deze groep nog veertien schilderijen en honderdtwaalf boeken worden genoemd. Een volgende groep heet Lijnwaerd en Cleederen, waaronder sess fijtels, een beste toslet mutse,

een bokke baartje, twee mutsen met scepkens, een paar beste lobben met cant, vier paar maakens, vier zitsche clijne voorschotjes, een gestreept peirds japon, een best zitsch bosche jak, een groen calaminke rok, een chitr roksken, een partije rood geruijd volder en drie weijers.

Heel interessant is ook het Silverwerk met een lokernootte cruijsje, een silver L'eau de la Reine doosje, een silver belkje met een glase steelje, een gouden poinet haak, drie paar "par l'amoure" mouwknopjes, twee pinnebakken oorcnoppen met valsche steenen, twee onpaar silvere bellen. Vijftien oorfluwijnen horen in dit rijtje eigenlijk niet thuis. Tot slot zien we dan bij het Kindergoed een valhoed, seven voorsprekertjes en twee eerste kinder stieflifjkens.

Het is duidelijk dat we in dit geval te maken hebben met een burgermansgezin. Wie geïnteresseerd is in de volledige lijst kan deze bij ondergetekende opvragen.

Misschien geeft deze opsomming de lezers aanleiding tot nadere verklaring van de genoemde voorwerpen en tot het in herinnering brengen van andere, niet meer in gebruik zijnde benamingen.

J.P.M.Strijbosch

